

DEEL 3: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies voor het al dan niet moeten nemen van maatregelen

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek kan een advies geformuleerd worden betreffende het al dan niet nemen van bijkomende maatregelen in het kader van het archeologisch vooronderzoek op het projectgebied aan de Termurenlaan in Erembodegem (Aalst). De gegevens afkomstig uit het bureauonderzoek worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer geplande bodemingrepen en bouwwerken op het plangebied. Uit deze confrontatie moet duidelijk blijken of bijkomende maatregelen nodig zijn om een goed zicht te krijgen op de aan- of afwezigheid van archeologische sites op het projectgebied, en eventueel op de datering, bewaringsgraad, aard en verspreiding van de archeologische restanten. Het advies bepaalt, indien nodig, welke specifieke maatregelen getroffen moeten worden.

1.1. Volledigheid uitgevoerde onderzoek

Voor het projectgebied werd enkel een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, in de vorm van een bureauonderzoek uitgevoerd. Dit bureauonderzoek van het projectgebied leverde bodemkundige en historische gegevens op. Op basis van de bronnen die tijdens het bureauonderzoek geraadpleegd zijn, kan een beargumenteerd programma van maatregelen worden opgesteld.

De initiatiefnemer plant op de terreinen van 1,87ha langs de Termurenlaan in Erembodegem (Aalst) de bouw van 5 leefgroepgebouwen met bijhorende infrastructuurwerken en de aanleg van een verharde uitweg.

De voorgaande studie van geografische gegevens, archeologische vindplaatsen uit de directe omgeving, historische kaarten, luchtfoto's en toponiemen suggereert dat de kans op de effectieve aanwezigheid van archeologische sites behoorlijk tot hoog is, maar op basis van dit bureauonderzoek alleen kan hierover geen definitief uitsluitsel gegeven worden. De ligging van het projectgebied is, door de situering op een uitgesproken verhoging binnen het landschap, gunstig te noemen en historisch wordt voornamelijk op het zuidelijk deel van het projectgebied het hof te Hale vermoed.

De impact van de werken op het potentieel aanwezig bodemarchief is echter beperkt tot een zone van maximaal 2508m², wat een relatief kleine oppervlakte is en bijgevolg slechts een fragmentair beeld kan werpen op een mogelijke archeologische vindplaats. Bovendien is binnen deze zone ten dele enige verstoring te verwachten als gevolg van de sloop van de huidige gebouwen. Er is bijgevolg slechts weinig kans op relevante kennisvermeerdering. Bijgevolg wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

1.2. Afwezigheid archeologische site

Op basis van het uitgevoerd bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet met zekerheid worden aangetoond.

1.3. Impactbepaling

De initiatiefnemer wenst de terreinen van 1,87ha aan de Termurenlaan verder te ontwikkelen. Het betreft kadastraal de percelen van afdeling 12, sectie B in Erembodegem, Aalst. De initiatiefnemer plant er de aanleg van 5 leefgroepgebouwen met bijhorende nutsvoorzieningen, de aanleg van een verharde parking, dierenweides en verharde wandelpaden. Voor de uitvoer van de werken worden de bestaande schuur van 136m² en de zonnehoeve van 375m² langs de Termurenlaan gesloopt. Ook de 3 huidige leefgroepen ten oosten van het klooster met kloostertuin met een totale oppervlakte van ongeveer 740m² zullen gesloopt worden, net als 7 kleine stalstructuren verspreid over het hele terrein. Bijgevolg kan er een zekere mate van aanwezige verstoring ter hoogte van deze te slopen elementen verwacht worden.

Na de uitvoer van de sloopwerken, is de bouw van 5 leefgroepen gepland. Leefgroepen 1 en 2 zijn O-W georiënteerd en met elkaar verbonden en beslaan samen een oppervlakte van 548m². Leefgroep 3 situeert zich aan de zuidelijke zijde van leefgroep 2 en beslaat een oppervlakte

van 262m². Leefgroepen 4 en 5 situeren zich langs de Termurenlaan, ten zuiden van de huidige bestaande leefgroepen en beslaan samen een oppervlakte van 569m². Ten oosten van leefgroep 2 zijn 7 infiltratieputten van elk 10.000l met een diameter van 2,5m en een hoogte van 2,4m gepland. Ten westen van leefgroep 3 zijn eveneens 2 van dergelijke regenwaterputten voorzien, net als ten oosten van leefgroep 4, waar 3 van dergelijke types gepland zijn. In de zuidoostelijke hoek van het projectgebied, onder de geplande parking worden 2 infiltratieputten van elk 10.000l met een diameter van 2,5m en een hoogte van 2,4m voorzien. Ten westen van leefgroep 4, ten westen van leefgroep 3 en ten oosten van het bestaande huis met huisnummer 26 zijn in totaal 3 septische putten met een diameter van 2,5m en een hoogte van 2,4m gepland. De 5 eenheden met bijhorende water-, infiltratie- en septische putten zullen mits een bufferzone van 2m ongeveer een totale oppervlakte van 2508m² innemen.

De verharde toegangsweg naar het projectgebied, in de zuidelijke hoek van het projectgebied zal ongeveer 320m² in beslag nemen. De verharde parking voor bezoekers en personeelsleden, in de noordoostelijke hoek van het projectgebied zal ongeveer 1000m² in beslag nemen. De verharde oppervlakte ten westen van leefgroep 5 zal dan weer 390m² in beslag nemen. Daarnaast worden verspreid over het projectgebied verschillende verharde wandelpaden aangelegd over een oppervlakte van ongeveer 1700m². De opbouw van de rijweg bestaat uit 0,25m steenslagfundering en 0,20m geborsteld beton. Voor de parkeerplaatsen zal de opbouw bestaan uit 0,26m steenslag fundering, 0,03m zandbed, 0,07m kunststof grasdallen en 0,07m grind. De huidige TAW's worden daarbij aangehouden waardoor de verstoringdiepte voor de aanleg van de verharde paden, toegangsweg en parking maximaal 0,45m diep zal zijn. De totale oppervlakte aan verhardingen met een diepte van maximaal 0,45m zal ongeveer 3400m² in beslag nemen.

De leefgroepgebouwen worden gefundeerd op een klassieke paalfundering waarvan de diepte zal bepaald worden na stabiliteitsstudies. De aanleg van de gebouwen, met name de paalfunderingen, en de bijhorende regenwater- en septische putten vormen eveneens een reële bedreiging voor het potentieel aanwezig bodemarchief over een totale oppervlakte van maximaal 2508m².

Gezien tijdens de verschillende controleboringen een antropogeen opvullingspakket van 0,75m dik werd aangetroffen zal de geringe diepte voor de fundering van de geasfalteerde parking en verharde toegangswegen en wandelpaden, maximaal 0,45m, geen verstorend effect hebben op het potentieel aanwezig bodemarchief onder dit antropogeen opvullingspakket. Hoewel de aanleg van verhardingen een bedreiging kunnen vormen voor het potentieel aanwezig bodemarchief door het samendrukken van de bodem met een verandering van de grondwatertafel tot gevolg kan voor dit projectgebied, door enkele infiltratieputten en voornamelijk grote niet-geasfalteerde zones gesteld worden dat de impact van deze verhardingen eerder verwaarloosbaar is.

Voornamelijk de aanleg van de gebouwen, met name de paalfunderingen, en de bijhorende regenwater- en septische putten vormen een reële bedreiging voor het potentieel bodemarchief over een totale oppervlakte van ongeveer 2508m². Daarbij is de impact van dergelijke paalfunderingen zeer lokaal en door het antropogeen ophogingspakket van 0,75m diep vrij verwaarloosbaar. Bovendien is binnen deze zone ten dele enige verstoring te verwachten als gevolg van de sloop van de huidige gebouwen.

1.4. Waardering van de archeologische site

Gezien de beperkte oppervlakte van de bodemingrepen op een zone van maximaal 2508m² met een potentiële verstoring van het bodemarchief tot gevolg, is het moeilijk om de noodzaak van een proefsleuven- of proefputonderzoek te verdedigen. Zeker gezien deze impact zich voornamelijk net buiten de historisch gekende site met walgracht situeert, deels binnen een zone waar reeds enige verstoring door de bouw en sloop van de bestaande gebouwen kan verwacht worden. De aanleg van de paalfundering heeft bovendien een zeer lokale impact op het bodemarchief, mede door de aanwezigheid van de vastgestelde antropogene ophoging over een diepte van 0,75m. Een proefsleuvenonderzoek lijkt bijgevolg weinig zinvol voor dit projectgebied omdat er hoe dan ook slechts een beperkte mogelijkheid tot kenniswinst aanwezig is. Vooral gezien de relatief beperkte oppervlakte van de ingreep (ongeveer

maximaal 2508m² is bedreigd), is de mogelijke kenniswinst laag tot heel laag te noemen. Vandaar dat er geen verder archeologisch vooronderzoek of onderzoek aangewezen is, en dat het niet te verdedigen valt om bijkomende kosten inzake terreinonderzoek te maken.

1.5. Bepaling van de maatregelen

Uit de gegevens van dit bureauonderzoek blijkt dat het projectgebied zich wel in een gebied met een behoorlijk tot hoog archeologisch potentieel bevindt, maar dat de potentiële kenniswinst klein is. Verder archeologisch vooronderzoek (met of zonder ingreep in de bodem is niet zinvol. Er worden dan ook geen maatregelen voor verder onderzoek voorzien.

Dit advies stelt noch de opdrachtgever, noch de aannemer, vrij van de in artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde archeologische meldingsplicht.

